

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/62/2020
Identifikačné číslo spisu: 1314227969
Dátum vydania rozhodnutia: 25.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1314227969.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne B. B. M., M., B., bývajúcej v C. H., C. X, zastúpenej JUDr. Vlastou Suchanovou, advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, ul. Podzámska 32, proti žalovanému B. M. T., bývajúcemu v S., I. XX, zastúpenému advokátskou kanceláriou Kolíková & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Radvanská 21, IČO: 47 239 441, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 19 C 354/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20. júna 2019 sp. zn. 9 Co 101/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 19 C 354/2014-302 z 21. novembra 2017 uložil žalovanému povinnosť zaslať žalobkyni v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku doporučený list s jeho písomným ospravedlnením nasledovného znenia: „Podpísaný W. M. T., narodený XX.X.XXXX, bytom I. XX, S., týmto sa o s p r a v e d l ň u j e m B. B. M., M., B., narodenej XX.X.XXXX, bytom C.S. X, C. H. za svoje vyjadrenia v e-mailovej správe odoslanej 30.5.2014 o 6,14 hod. v tom, že B. M.I. M., B. ako hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky nezastupuje záujmy ani VLD (všeobecných lekárov pre dospelých), ani záujmy pacientov, ale pravdepodobne ako postgraduálna expertka pripravuje iba pôdu pre určité privatizačné projekty svojej rodiny riadiacej dnešné Ministerstvo zdravotníctva SR, pretože tieto moje vyjadrenia sú nepravdivé.“ Vo zvyšku žalobu zamietol. Žiadnej zo sporových strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. V odôvodnení poukázal na výsledky vykonaného dokazovania, zistený skutkový stav a uviedol, že považoval za preukázané, že žalovaný odoslal z mailovej adresy na adresy 1400 pôvodným členom Slovenskej spoločnosti všeobecného praktického lekárstva SLS a jej kolegom, sekretariátu a riaditeľovi sekretariátu Slovenskej lekárskej komory, riaditeľke Kancelárie Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) na Slovensku, Prezídiu Slovenskej lekárskej spoločnosti, odbornému redaktorovi

Zdravotníckych novin a na adresy širokej lekárskej verejnosti dňa 30. mája 2014 mail, v ktorom napádala 5 viet zo záverečnej časti a to

- 1) prekvapuje ma, že HO MZ SR, B. B. M., B...do ktorej sme my všeobecní lekári vkladali toľko nádeji, nezosúladiť tento materiál s potrebami slovenskej populácie a s dnešnými možnosťami slovenských VLD,
- 2) ako ukazuje aj tento prípad bohužiaľ naša hlavná odborníčka nezastupuje záujmy ani VLD ani záujmy pacientov...
- 3)...pravdepodobne ako postgraduálna expertka...pripravuje iba pôdu pre určité privatizačné projekty svojej rodiny riadiacej dnešné MZ SR
- 4) je veľmi transparentne vidieť, že nepresadzuje ani základné atribúty kvalitnej integrovanej starostlivosti o chronicky chorých...
- 5) naopak svojou činnosťou pomohla prijať túto tápajúcu legislatívu, ktorá platí od...dňa 20. mája 2014 a výraznou mierou sa bude podieľať na znemožňovaní prístupu pacientom k poskytovaniu integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti a k oslabovaniu PZS.

1.2. Konštatoval, že žalovaný vo vetách 1., 2., 4. a 5. ako všeobecný lekár a člen širokej lekárskej komunity podal svoj hodnotiaci úsudok, ktorý sa netýkal žalobkyne ako lekárky, ale ako hlavnej odborníčky MZ SR, teda verejne činnnej a známej osoby. Túto časť e-mailu súd vyhodnotil ako vecný základ kritiky, že bola prijatá vyhláška na legislatívnom procese, o ktorej sa z titulu svojej funkcie zúčastnila žalobkyňa ako hlavná odborníčka MZ SR pre všeobecné lekárstvo, pričom schválené znenie vyhlášky nedáva žiadnu kompetenciu pri 147. ochoreniach, hoci pre priznanie takejto kompetencie existuje odborný podklad. V tejto časti súd žalobu zamietol, keďže išlo o prípustnú (oprávnenú) kritiku.

1.3. V súvislosti s 3. výrokom v mailovej správe považoval za preukázané, na základe výpovede žalobkyne a svedkov aj s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 472/2012 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 228/2012, že žalovaný uvedeným nepravdivým výrokom, zakladajúcim sa výlučne na nepravde, zasiahol do práva na ochranu osobnosti žalobkyne. Uvedené vyjadrenie je nepravdivé, ktorým o žalobkyni vytvoril dojem ako o osobe, ktorá nemá záujem na riešení odbornosti prijatej vyhlášky, ale má záujem súkromný, pre seba prospešný a pre ktorý má vytvorené aj rodinné zázemie, čo však nebolo pravdou. Ustálil, že predmetný výrok bol svojou povahou skutkovým tvrdením a vzhľadom k tomu, že bol koncipovaný ako nepravdivý, mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne a preto ospravedlnenie považoval za primerané (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na základe podaných odvolaní strán rozsudkom č. k. 9 Co 101/2018-424 z 20. júna 2019 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku zmenil a žalobu zamietol. V zamietavom výroku napadnuté rozhodnutie potvrdil. Žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. Uvedol, že žalobkyňou uplatnené právo na primerané zadosťučinenie formou ospravedlnenia (§13 ods. 1 Občianskeho zákonníka) vychádza z jej práva na ochranu osobnosti (§11 Občianskeho zákonníka, čl. 16 ústavy), ktoré sa dostalo do konfliktu s právom žalovaného na slobodu prejavu (čl. 26 ústavy). Poukázal na nespornosť skutkových zistení týkajúcich sa obsahu mailovej správy žalovaného z 30. mája 2014, postavenie žalobkyne ako hlavnej odborníčky MZ SR v oblasti všeobecného lekárstva. V súlade s čl. 1 ods. 6 Štatútu hlavných odborníkov a krajských odborníkov MZ SR sú hlavní odborníci a krajskí odborníci poradným orgánom Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „MZ SR“). Konštatoval, že žalobkyňa ako osoba verejne činná musí z titulu tohto postavenia znášať vyššiu mieru kritiky, než bežný občan. Podotkol, že súd prvej inštancie správne postupoval, ak jednotlivé výroky mailovej správy posudzoval samostatne, ako i vo vzájomnej súvislosti v kontexte celého jeho obsahu a širšej spoločenskej diskusie vedenej na danú tému. Posúdenie výrokov 1., 2., 4. a 5. ako hodnotiace úsudky považoval za správne, a preto sa v tejto časti so záverom súdu prvej inštancie

stotožnil. V zamietavom výroku napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP.

2.2. K posúdeniu výroku č. 3., týkajúceho sa uvedenia „pravdepodobne ako postgraduálna expertka...pripravuje iba pôdu pre určité privatizačné projekty svojej rodiny riadiacej dnešné MZ SR,“ uviedol, že hoci obsahuje pomerne vážnu kritiku dotýkajúcej sa osobnosti žalobkyne, stále sa jedná o súčasť verejnej odbornej diskusie vedenej odbornou verejnosťou, ktorá je v demokratickej spoločnosti nielen dovolená, ale i nevyhnutne potrebná. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2015 sp. zn. II. ÚS 191/2015, týkajúci sa úlohy verejnej osoby aktívne dementovať a objasňovať konanie, ktoré sa stane sporné. Ďalej uviedol, že zo svedeckých výpovedí vyplynulo, že žalobkyni bolo pripisované príbuzenstvo s M. M., ktorý mal byť súčasne osobou politicky prepojenou s rezortom zdravotníctva. Tieto informácie už boli prednesené skôr, ako odzneli v mailovej správe žalovaného, ktorý ich prevzal ako premisu a odvodil z nich hodnotiaci úsudok. Podotkol, že žalobkyňa nepreukázala neoprávnenosť zásahu žalovaného do jej práva na ochranu osobnosti. Žalovaný aktívne vykonával právo na slobodu prejavu, ktorému náleží ochrana aj v danom prípade, ak je realizované formou kritiky inej osoby. Uzavrel, že zo strany žalovaného nešlo o zneužitie, či excesívny výkon tohto práva, nakoľko jeho kritika (hoci ostrá) ničím nevybočovala z medzí v demokratickej spoločnosti prípustnej kritiky osoby verejne činnej. Napadnutý vyhovujúci výrok zmenil v súlade s ustanovením § 388 CSP a žalobu zamietol.

O nároku na náhradu trov celého konania rozhodol podľa ustanovenia § § 396 ods.1, 2 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Napadnutý rozsudok považovala za vecne nesprávny, nezákonný a nepreskúmateľný. Namietala, že sudy nesprávne vyhodnotili skutkový stav a vec nesprávne právne posúdili, čím porušili ustanovenie § 191 ods. 1 CSP a odklonili sa od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Uviedla, že všetky žalované výroky boli nepravdivé, takže sa nejednalo o kritiku, ale o lož. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno a žiadnym dôkazom nepreukázal pravdivosť uvedených tvrdení v mailovej správe. Zároveň poukázala na to, že ako hlavná odborníčka sa žiadnym spôsobom nezapájala do legislatívneho procesu, nemala žiadnu rozhodovaciu právomoc ani hlasovacie právo, ktoré patrí len legislatívnej komisii MZ SR, ktorej nebola členom. Navyše, sama bola proti prijatiu predmetnej novely, ktorú ostro kritizovala. Výroky uvedené v mailovej správe žalovaného ju postavili do úplne iného svetla v očiach odbornej verejnosti, médií a orgánov. Podotkla, že lživá kritika je v rozpore s dobrými mravmi s poukazom na ustanovenie § 3 Občianskeho zákonníka. Žalovaný uvedenými výroky ohrozil jej dobrú povesť ako verejne činnej osoby a preto žalobu považovala za dôvodnú, lebo výroky boli spôsobilé privodiť jej ujmu na dobrej povesti. Poukázala na právnu vetu vyplývajúcu z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. januára 2011 sp. zn. 1 Cdo 113/2009, týkajúcu sa predpokladu pre priznanie zadosťučinenia v súvislosti so zásahom do osobnostných práv fyzickej osoby, pre splnenie ktorého postačuje len samotná spôsobilosť privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutej osoby a nevyžaduje sa existencia následkov zásahu. Podľa jej názoru sa odvolací súd odklonil od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Navrhla zmeniť napadnuté rozhodnutie a žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Uplatnila si náhradu trov celého konania.

4. Žalovaný k podanému dovolaniu žalobkyne uviedol, že ho považuje za neprípustné z dôvodu že, žalobkyňa nepreukázala, žeby v danom prípade došlo k odklonu od rozhodovacej praxe odvolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, keďže neidentifikovala rozpor medzi právnymi závermi odvolacieho súdu a konštantnými právnymi závermi odvolacieho súdu. Ďalej neuviedla právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a neuviedla, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia podľa § 432 CSP. Zároveň uviedla neprípustný dôvod dovolania spočívajúci v nesprávnom skutkovom zistení v rozpore s § 442 CSP. Podotkol, že žalobkyňa poukázala na rozhodnutie odvolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2009, avšak z dovolania nie je zrejmé, v čom má odklon spočívať. Zároveň poukázal na splnenie zákonných predpokladov elektronickej komunikácie z dôvodu, že žalobkyňa poslala elektronicke podanie bez riadne vyplneného elektronickeho formulára, t. j. do textu formulára nič neuviedla. Navrhol dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. c), f) CSP, prípadne zamietnuť ako nedôvodné podľa § 448

CSP.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

9. Podľa § 421 ods.1 písm. a) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

10. Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

11. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

12. Pre právnu otázku v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky a odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ (R 83/2018).

13. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolaateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

14. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami, ktorú vyjadrujú predovšetkým rozhodnutia a stanoviská najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods.1, 2, čl. 3 Základných princíпов CSP). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 158/2017, sp. zn. 4 Cdo 95/2017, sp. zn. 5 Cdo 87/2017, sp. zn. 6 Cdo 21/2017 a sp. zn. 6 Cdo 129/2017).

15. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletině Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (R 71/2018).

16. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému s ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Pokiaľ dovolateľ nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného, dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súdy nižších inštancií a v súvislosti s tým, ani vyhľadávať všetky do úvahy prichádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecnej) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 CSP.

17. V preskúmvanej veci žalobkyňa namietala zamietavý výrok napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý považovala za vecne nesprávny, nezákonný a nespreskúmateľný. Podľa jej názoru, súdy nižších inštancií nesprávne vyhodnotili skutkový stav, predovšetkým vec nesprávne právne posúdili, čím porušili ustanovenie § 191 ods. 1 CSP. Posúdením uplatnených námietok podľa jeho obsahu (čl. 11 ods.1-3 Základných článkov CSP v spojení s § 124 ods. 1 CSP), dovolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie aj podľa dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

19. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom-

ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, sp. zn. 4 Cdo 140/2019 alebo sp. zn. 4 Cdo 120/2019).

20. Zásada voľného hodnotenia dôkazov zakotvená v čl. 15 Základných princípov CSP a v § 191 CSP, vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a pod.

21. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení účastníkov, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť podaného nároku, resp. uplatnených námietok. Právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom účastníka, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010).

22. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavného súdu“) platí, že riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

23. Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sa odvolací súd náležite vysporiadal so všetkými relevantnými skutkovými okolnosťami v danej veci, jednotlivé dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, jeho odôvodnenie je presvedčivé, logicky konzistentné. Spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovení § 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP, je jasné, zrozumiteľné a najmä preskúmateľné. Dovolací súd nezistil opodstatnenosť namietaného nesprávneho postupu súdov nižších inšancií a teda ani porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a preto dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá prípustnosť dovolania.

24. Aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

25. K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP a to k namietanému odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, žalobkyňa poukázala na rozhodnutie dovolacieho súdu z 31. januára 2011 sp. zn. 1 Cdo 113/2009 o ochranu osobnosti s návrhom na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, z ktorého odôvodnenia vyplýva posúdenie predpokladov pre priznanie primeraného zadosťučinenia, pre priznanie ktorého sa nevyžaduje existencia následkov zásahu a postačuje už len samotná spôsobilosť privodiť ujmu na osobnostných právach. Napadnutým rozhodnutím nedošlo k odklonu od vysloveného právneho názoru v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 113/2009 vo vzťahu k priznaniu primeraného zadosťučinenia, lebo v danom prípade bola žaloba žalobkyne zamietnutá ako nedôvodná, s konštatovaním, že zo strany žalovaného nedošlo k zneužitiu, či k

excesívnemu výkonu práva na slobodu prejavu, jeho kritika ničím nevybočovala z medzí v demokratickej spoločnosti prípustnej kritiky osoby verejne činnej.

26. Žalobkyňa právnu otázku pri riešení, ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nevymedzila náležitým spôsobom v zmysle ustanovení § 431 až § 435 CSP, a preto uplatnený dovolací dôvod nezakladá prípustnosť dovolania.

27. Z týchto dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Z dôvodu nevymedzenia dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, bolo dovolanie odmietnuté v súlade s § 447 písm. f) CSP.

28. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol v súlade s ustanoveniami § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovaného v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), ktorému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu proti žalobkyni. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3 : 0, vo výroku o trovách konania v pomere 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.